

des que feien fonament amb el primer sentit de la culpabilitat. Prompte vaig començar a aplicar aquesta doble realitat al paisatge, a totes les coses que podien servir-me de joc. Per aquell temps ni tan sols anava a l'escola de pàrvuls encara, però recorde mil voltes el mateix camí des de ma casa a la casa de la tia Pura, en el carrer de dalt, i aquell primer trajecte, sempre portant encàrrecs de ma mare, va ser el descobriment de la mutació de la llum i les hores, de les estacions i els seus distints sols i perfums. Tot canviava. ¿Per què no ho podia fer jo amb la imaginació? Recorde que aquest trajecte el recorria sota la pluja d'hivern en vesprades lívides, però després, en la mateixa parret del balneari de l'Estrella, el vent de quaresma es feia morat i hi havia una dolçor de primavera en la vorera de la plaça on les xiquetes jugaven al sambori i l'estiu treia foc del pedrenyal del pilonet, un parapet que contenia les riuades del barranquet, i allí uns xiquets de tres promocions superiors a la meua jugaven a la martella falta amb crits que es confonien amb els de les oronelles.

Davant vivia Pepe Malena, el fava del poble, un ésser que aleshores em tenia extasiat. En aquells vespres d'estiu que olien a foguera apagada tornaven els carros del camp deixant darrere un rastre de suor de cavall, de collarons i ramals de cuiro i Pepe Malena tornava de la marjal dalt del caramull d'una càrrega d'herba seca fumant en pipa. En el camí diari fins la casa de ma tia Pura moltes voltes me'l trobava assegut en una cadira de boga a la porta de casa i en veure'm passar alçava el braç i cridava: ¡¡Pepe, l'amo!! No tindria molt més de quaranta anys, però naturalment em semblava un vell, amb el cap molt menut i els ulls de pillet, un poc encorbat encara que molt sec i lleuger de cames. Estava segur que m'adorava. Quan em vaig fer gran mai me'n vaig burlar, perquè recordava que a penes tenia jo ús de raó i les seues reaccions tan imprevisibles em divertien, em fascinaven. Uns altres xiquets el provocaven dient-li: ¡Pepe, torero! i ell s'arrancava bramant: ¡A tu et mate jo! Podia ser molt perillós. En canvi quan em veia, no sé per què, es posava molt tendre i a voltes inclús amb dits socarrats pel foc de la pipa em feia un pessic en la galta. Pepe Malena canviava com la llum i les estacions. Era imprevisible. Al seu cervell també hi havia un castell imaginari com el que jo tractava de construir, ple de llibertat i d'estranyes galeries i per això l'admirava. Sens dubte, ell amb olfacte de gos ho havia percebut i m'ho agraiïa.

Manuel Vicent